

-de , -ki ve mi' nin Yazımı

mi 'nin yazımı:

Soru cümlelerinin sonuna konulursa ; cümlelerdeki mı ,mi ,mu ,musun, misin ...gibi soru edatları kendinden önce gelen sözcükten ayrı yazılır.

ÖRNEK :Mehmet'ten kitabını istedin mi?

Oyuncak arabanla oynadın mı?

Bu sorunun cevabını biliyor musun?

Çay içmek ister misin?

Bu çanta sizin mi ?

-mi eki her zaman kendinden önce ve sonra gelen sözcükten ayrı yazılır.

-mi eki zamanı belirtmek için kullanılabilir :

ÖRNEK 1) Zil çaldı mı çıkarız.

ÖRNEK 2) Havalarda ısındı mı pikniğe çıkarız.

-mi eki pekiştirmek için kullanılabilir :

ÖRNEK 1) Tatlı mı tatlı bir yemek yedik.

ÖRNEK 2) Ahmet, çalışkan mı çalışkan bir öğrencidir.

Not: - mi eki her zaman ayrı yazılır.

de' nin Yazılışı :

- ❖ de 'yi Cümleden çıkarınca anlam bozulmuyorsa 'de' bağlaçtır ve ayrı yazılır. Bu kuralı "-ki," için de uygulayabilirsin.

Örnek 1 : Okulda , evde durmadan çalışıyoruz. (Bu cümledeki de'ler hal eki olduğu için birleşik yazılır.)

Örnek 2 : Babam da bizimle gelecek mi ? (Bu cümledeki de bağlaç olduğu için ayrı yazılır, cümleden çıkardığımızda anlamında bir bozulma olmayacaktır.)

de bağlacı ve de durum ekinin karşılaştırılması :

de bağlacı :

- Aynı görevdeki sözcükleri birbirine bağlar.
- Ayrı yazılır, cümleye "dahi , bile "anlamı katar.
- "ta , te" şeklinde yazılamaz.

-de eki :

- Sözcüğe bitişik yazılır.
- Bulunma, kalma anlamı katar.
- "de,da,te,ta" şeklinde olabilir.
- Özel adlardan sonra kesme işaretiyle ayrılır.

Kİ BAĞLACI: Anlam bakımından birbiriyle ilgili cümleleri birbirine bağlar.

Bağlaç olan ki ayrı yazılır.

Örnek : Çok çalış **ki** başarılı olasin. (Bu cümledeki "ki," bağlaçtır ve ayrı yazılır.)

Kİ EKİ: -ki eki sözcüğe bitişik yazılır.

Örnek : Çantadaki kitapları okudun mu ? (Bu cümledeki "ki," ektir ve birleşik yazılır.)

Bazı -ki ekleri kalıptır(Belki, halbuki, çünkü, sanki.....).

İlgi adlı olarak (seninki, benimki).

-ki eki sıfat türetir (daldaki elma).

ÖRNEK: Erken uyu ki erken kalk (bağlaç)

Seninki çok güzel(EK).

"ki," bağlacı ve "ki," ekinin karşılaştırılması:

ki bağlacı :

- Anlam bakımından birbiriyle ilgili cümleleri bağlar.
- Ayrı yazılır.

-ki eki :

- Sözcüğe bitişik yazılır.
- Kalıp olan "ki" ekleri de vardır (belki, sanki)
- İlgi adlı olarak kullanılır (benimki,onunki)
- Sıfat türetir.(daldaki kiraz)

- ❖ Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D," , yanlış olanların başına "Y," harfi koyunuz.

(.....) Bağlaçların ilk harfleri büyük yazılır.

(.....) -ki bağlacı cümleye yakınma anlamı katar

(.....) Masa sıra ve sandelye en çok kullanılan bağlaçtır

(.....) Sözcüklerin bağlaç olup olmadığı bağlacın yerine virgül kullanılarak anlaşılabilir

(.....) Birbiriyle ilgili cümleleri ve aynı görevdeki sözcükleri birbirine bağlayan sözcüklere bağlaç denir.

❖ Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) Senin ki daha güzel olmuş.

B) Babamın arkadaşı gelmiş.

C) Ev de oturuyorum.

D) Okul da grup çalışmasına katıldım.

2) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "mi, nin yazılışı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır.

A) Ayşe okula geldi mi ?

B) Tatlımı tatlı bir kardeşin var .

C) Güzel mi güzel bir yemek yedim.

D) Çalışmadan kazanamayacağını öğrendin mi?

3) Aşağıdakilerden hangisinde bağlaç olan - ki vardır?

A) Otobüsteki yolcular kapıya yöneldi.

B) Bizdeki ipten kazak örülmez

C) O seninki bu da benimki.

D) O da fark etti ki çalışmadan başarılmıyor.

4) Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yazılışı doğrudur?

A) Alide bizimle gelecek.

B) Öğretmenimizde kitap okuyor.

C) Bugün de onları yendik.

D) Ev de temizlik yapıyoruz.

5) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de, nin yazılışı doğrudur?

A) Teyzem bu yazda yaylaya gelecemiş.

B) Sizin bakkalda ekmek satılıyor mu ?

C) Murat ta yazılıdan yüz almış.

D) Sende bizimle gelecek misin ?

6) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mi" eki yanlış yazılmıştır?

A) Kitaplarımı çantama koydum.

B) Sözlüğümü okulda bırakıyorum.

C) Ödevleri mi günü gününe yaparım

D) Derslerimi bitirince parka giderim

7) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Elma,armut, ispanakta al. B) Türkçeden hepimiz pekiyi aldık.
C) Dedem bize de mektup yazmış. D) Annem de aşçılık kursuna başlamış.

8) Aşağıdaki öğrencilerden hangisi '-ki' ekini yanlış yazmıştır.

- A) NURCAN: Anladım ki biz bu soruyu çözemeyiz.
B) ALİ : Yanımdaki çocukları tanımıyorum.
C) SÜMEYYE : Bizimki yine ağlıyor
D) ALİHAN : Çantamda ki leke çıkmadı

9) 'Sema'yla sinemaya bugün mü gideceksiniz?' tümcesinde yazım yanlışı yapılan sözcüğün doğru yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Semayla B) sinema'ya C) bugün mü D) gidecek siz

10) Aşağıdaki tümcelerin hangisinde -de'nin yazımı yanlıştır?

- A) Kalemim okul da kalmış. B) Çantamı evde unuttum .
C) Okulumuzda spor salonu var. D) Bahçede top oynadım.

11) Aşağıdaki tümcelerin hangisinde -de'nin yazımı yanlıştır?

- A) Sanki okula zamanında gelmiyoruz. B) Okulumuz da bahçesi de tertemiz.
C) Meyve verdi de almadınız mı? D) Anılarımız mazi de kaldı.

12) Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde "-de, -da, eki yanlış yazılmıştır?

- A) Yazılılarda başarısı devam ediyor. B) Şu masada çatal var.
C) Benim ödevimi de sen yapar mısın? D) Onun görevide bir türlü bitmiyor.

13) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-de, bitişik yazılması gerektiği halde ayrı yazılmıştır?

- A) Pelin de , Sultan da iyi kızlar. B) Komşuda pişer, bize de düşer.
C) Kalemim arkadaşım da kalmış. D) Şunu oku da anlat.

14) Hangi cümlede yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Mehmet'de mi araba almış ? B) Ahmet demi gelmek istiyor?
C) Ayşe de mi okula gelmemiş? D) Kitabın Muratta mı kalmış?